

Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů

V Praze dne 16. května 2008

Výroční zpráva za rok 2007

Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů byla zřízena dne 10. října 2001 usnesením vlády č. 1033, jehož přílohou je statut Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů. Tento statut byl upravený usnesením vlády ze dne 12. prosince 2007 č. 1386, ke změnám statutu Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů.

Předkládá: MUDr. Džamila Stehlíková
ministryně vlády ČR pro lidská práva a národnostní menšiny a
předsedkyně Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů

Výroční zpráva Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů za rok 2007

(podle závazné osnovy povinné části výroční zprávy poradního orgánu vlády - usnesení vlády č. 175 ze dne 20. února 2002)

Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů jako poradní orgán vlády pro rovné příležitosti mužů a žen byla zřízena usnesením vlády č. 1033 ze dne 10. října 2001. Statut Rady v příloze tohoto usnesení byl upraven usnesením vlády ze dne 12. prosince 2007 č. 1386.

Hlavní činností Rady jako poradního orgánu vlády je zejména:

- připravovat návrhy směřující k prosazování a dosažení rovných příležitostí pro ženy a muže,
- projednávat a doporučovat vládě základní koncepční směry postupu vlády při prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže,
- koordinovat základní směry resortních koncepcí v oblasti rovných příležitostí pro ženy a muže,
- stanovovat okruh priorit pro projekty resortů na podporu realizace rovných příležitostí pro ženy a muže,
- identifikovat ve společnosti aktuální problémy v rovných příležitostech pro ženy a muže,
- hodnotit efektivitu naplňování principu rovnosti žen a mužů.

Rada má 29 členek a členů, kteří zastupují resorty, odbory, zaměstnavatele, občanskou a odbornou veřejnost. Jedním z předpokladů k naplňování úkolů a cílů vládní politiky v oblasti rovných příležitostí žen a mužů je též zapojení široké veřejnosti včetně nevládních organizací, posilování vzájemné spolupráce státu a občanského sektoru a větší angažovanost sociálních partnerů.

Podle statutu Rady je státní správa v Radě zastoupena členkami a členy na funkční úrovni náměstků ministra. Aktivní účastí osob na úrovni náměstků ministra v Radě se daří lépe a rychleji prosadit politiku rovných příležitostí do všech resortních politik. Usnesení vlády č. 456 ze dne 9. května 2001 všem ministrům uložilo s účinností od 1. ledna 2002 zpracovat vlastní resortní programový dokument na prosazování rovných příležitostí žen a mužů v oblastech, které spadají do věcné působnosti jednotlivých resortů. Úspěšnost plnění stanovených cílů a úkolů každého resortu je pak posuzována rovněž na zasedáních Rady. Ukazuje se, že jednotlivé resorty díky tomu výrazně zkvalitnily svůj přístup k vytváření rovných příležitostí žen a mužů.

Kromě členek a členů Rady jsou do činnosti Rady zapojeni i stálí hosté. Za účelem provázání činnosti Rady s představiteli územních samospráv dostali status stálých hostů Rady všichni hejtmani a primátor hl. m. Prahy. Prostřednictvím svých zástupců vysílaných na zasedání Rady přispívají k přenosu politiky rovných příležitostí do činnosti krajů. Postavení stálého hosta má dále zástupce Svazu měst a obcí ČR, zástupkyně podnikatelek a manažerek, za Poslaneckou sněmovnu předsedkyně Stálé komise Poslanecké sněmovny rovné příležitosti Mgr. Soňa Marková a bývalá předsedkyně Rady poslankyně Mgr. Anna Čurdová.

I nadále je pro Českou republiku charakteristické, že právní řád sice desetiletí uznává rovné příležitosti mužů a žen, např. právo na rovné odměňování mužů a žen za stejnou práci

či práci stejné hodnoty, právo na rovné příležitosti žen a mužů při zastoupení v rozhodovacích procesech, ale v reálném životě v mnoha společenských oblastech nedochází k naplnění principu rovných příležitostí mezi muži a ženami ve formě reálných rovných příležitostí. Rovněž veřejné mínění je poznamenáno dlouholetými stereotypy v nahlížení na roli ženy a role muže ve společnosti.. Základní prioritou v oblasti rovných příležitostí je proto podpořit naplnění principu rovných příležitostí mužů a žen v praxi, tj. zajistit tvorbu a výkon státní politiky ve oblasti vytváření rovných příležitostí pro ženy a muže.

I. Předsedkyně, členové a členky

Předsedkyní Rady byla usnesením vlády č. 638 ze dne 11. června 2007 jmenována ministryně vlády ČR MUDr. Džamila Stehlíková. Tuto funkci zastávala celé sledované období. Funkci místopředsedy Rady vykonával v tomto období náměstek ministra práce a sociálních věcí MUDr. Marián Hošek.

Složení Rady v roce 2007:

Jméno	Funkce v representované instituci	Funkce v Radě	Členem/členkou Rady od	Členem/členkou Rady do	Členství v prac. výborech, skupinách
MUDr. Džamila Stehlíková	ministryně vlády	předsedkyně	12.6. 2007		-
MUDr. Marián Hošek	náměstek MPSV	místopředseda	12.6. 2007		-
Ing. Marie Bílková	vrchní ředitelka sekce MPSV	členka	10.8. 2007		-
Mgr. Zdeněk Zajíček	náměstek MV - veřejná správa	člen	10.8. 2007	12.12. 2007	-
Mgr. Lenka Ptáčková Melicharová	náměstkyně MV	členka	10.8. 2007		Výbor pro RP žen a mužů v rod. a prac. životě
JUDr. Vladimír Král	I. náměstek MSp	člen	10.8. 2007		-
RNDr. Jindřich Kitzberger	náměstek MŠMT	člen	10.8. 2007		
Ing. Edita Hrdá	vrchní ředitelka sekce MZV	členka	10.8. 2007		-
Ing. Zdeňka Fidlerová	pověřená výkonem práv a povinností náměstka MF	členka	10.8. 2007		Výbor pro RP žen a mužů v rod. a prac. životě
Ing František Padělek	náměstek MO	člen	10.9. 2007		-
Ing. Karel Tureček	náměstek Mze	člen	10.8. 2007		-
Ing. Jiří Houdek	vrchní ředitel sekce MMR	člen	10.8. 2007		
Mgr. Ivo Hartmann, MBA	vrchní ředitel úseku MZdr	člen	10.8. 2007		-

Ing. Jan Litomiský	zmocněnec vlády pro lidská práva	člen	10.8. 2007		
Ing. Jan Fischer, CSc.	předseda ČSÚ	člen	10.8. 2007		
Danuše Machátová	předsedkyně odborového svazu, předsedkyně výboru pro rovnost ČMKOS	členka	10.8. 2007		-
Ing. Jan Wiesner	předseda KZPS předseda SČMVD	člen	10.8. 2007		Výbor pro RP žen a mužů v rod. a prac. životě
PhDr. Branislava Marvánová Vargová	KOORDONA – koalice organizací proti domácímu násilí	členka	10.8. 2007		předsedkyně Výboru pro prevenci dom. násilí
Mgr. Alexandra Jachanová Doleželová	Česká ženská lobby	členka	10.8. 2007		Výbor pro RP žen a mužů v rod. a prac. životě
Mgr. Rut Kolínská	Asociace pro rovné příležitosti	členka	10.8. 2007		místopředsedkyně Výboru pro RP žen a mužů v rod. a prac. životě
Mgr. Monika Ladmanová	Otevřená společnost, o.p.s	členka	10.8. 2007		Výbor pro RP žen a mužů v rod. a prac. životě
PhDr. Martin Jára	Liga otevřených mužů, o.s.	člen	13.9. 2007		Výbor pro RP žen a mužů v rod. a prac. životě
PhDr. Marie Čermáková	ředitelka Sociolog. ústavu Akademie věd ČR	členka	10.8. 2007		Výbor pro RP žen a mužů v rod. a prac. životě

II. Sekretariát Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů

Funkci sekretariátu Rady vykonávalo vedle své běžné agendy oddělení rovnosti žen a mužů Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Ředitelkou sekretariátu byla JUDr. Dagmar Zelenková, vedoucí oddělení rovnosti žen a mužů, která v souladu s pokyny předsedkyně Rady řídila činnost sekretariátu a odpovídala za plnění jeho úkolů. Oddělení rovnosti žen a mužů mělo celkem 5 funkčních míst (1 vedoucí + 4). Vzhledem k tomu, že se v roce 2007 uskutečnilo pouze jedno zasedání Rady, činnost sekretariátu Rady činila cca 1 % agendy oddělení. Oddělení rovnosti žen a mužů odborně zabezpečovalo činnost Rady, zpracovávalo odborné podklady pro jednání Rady na základě pokynů předsedkyně Rady, soustřeďovalo

podklady a informace potřebné pro činnost Rady a administrativně a organizačně zajišťovalo činnost Rady např. aktualizovalo informace o činnosti Rady zveřejněné na internetu.

K 31. prosinci 2007 bylo oddělení rovnosti žen a mužů delimitováno usnesením vlády ze dne 11. července 2007 č. 762 z Ministerstva práce a sociálních věcí na Úřad vlády ČR.

III. Přehled činnosti

- V roce 2007 se po jmenování členek a členů Rady ke dni 10. srpna 2007 uskutečnilo pouze jedno zasedání Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů a to 13. září 2007. Na svém prvním zasedání členky a členové Rady schválili dlouhodobý plán práce a vytyčili hlavní priority rady v oblasti zajišťování rovných příležitostí žen a mužů.

Zasedání Rady se uskutečnilo **13. září 2007**. Program zasedání:

1. Zahájení, schválení programu, představení členů a členek Rady a hostů.
2. Zhodnocení stavu rovných příležitostí v resortu nebo oblasti působení členů a členek Rady.
3. Vystoupení zástupců a zástupkyň krajů o stavu rovných příležitostí žen a mužů v regionu.
4. Projednání návrhu plánu práce na rok 2007.
5. Nominace zástupce/zástupkyně Rady do monitorovacích výborů Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (MPSV), Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů (MPSV), Jednotný programový dokument pro cíl 3 (MPSV), EQUAL (MPSV), Rámec podpory společenství (MMR).
6. Informace o připravovaných změnách statutu Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů.
7. Různé.

Členové a členky Rady projednali návrh plánu práce Rady na rok 2007 a po jeho doplnění ho schválili. Po zhodnocení stavu rovných příležitostí žen a mužů v resortech a regionech navrhla předsedkyně Rady prioritní témata pro nejbližší období, a to „prevence domácího násilí“ a „sladění pracovního a rodinného života“. Zdůraznila, že je nezbytné předcházet domácímu násilí a usilovat o to, aby se děti nestávaly svědky domácího násilí. Současně upozornila na to, že je třeba vytvářet podmínky pro sladování pracovní kariéry žen a mužů s jejich rodinným životem. V této souvislosti podtrhla potřebnou vstřícnost zaměstnavatelů a nezaměnitelnou roli nestátních neziskových organizací.

Místopředseda Rady doplnil, že nejvíce se nerovnost projevuje v rodině. Vyslovil souhlas s tím, že je třeba vytvářet více rovných příležitosti pro ženy. Současně však zdůraznil, že povinnosti mužů jsou málo diskutovány. Muže je třeba v jejich odpovědnosti podpořit a zainteresovat, například prostřednictvím spolupráce s Ligou otevřených mužů.

Dalším projednávaným tématem byl návrat osob pečujících o osoby zdravotně postižené nebo seniory zpět do pracovního procesu, neboť v těchto případech bývá dalším diskriminačním důvodem věk a problematika mezigeneračních vztahů.

V dalším jednání členky a členové Rady zvolili své zástupkyně do monitorovacích výborů Operačních programů. Zabývali se rovněž úpravou statutu Rady, která směřovala zejména k rozšíření Rady z důvodu zvýšení počtu členů a členek Rady z řad expertů na problematiku rovných příležitostí žen a mužů.

Klíčovým cílem Rady bude soustavné úsilí o zajištění rovných příležitostí mužů a žen v přístupu k ekonomické aktivitě. V souběhu se zajištěním rovného postavení na trhu práce je velice důležité vytvářet podmínky pro umožnění souběhu rodinného a pracovního života, neboť ženy daleko častěji než muži uvádějí jako důvod ekonomické neaktivity péči o rodinu, děti a domácnost. Rozšíření flexibilních a zkrácených pracovních úvazků, zajištění předškolní služby péče o dítě, například v podnikových školkách, zvýší možnosti přístupu žen k zaměstnání. Krokem tímto směrem je například podpora vícerychlostní rodičovské dovolené.

Dalším důležitým tématem, kterým se Rada bude přednostně zabývat, je problematika domácího násilí a trestné činnosti páchané na ženách. Vzhledem k tomu, že Rada rozšířila okruh řešených témat, rozhodla o zřízení dvou Výborů.

- Do konce roku 2007 probíhala přípravná jednání na ustavení dvou výborů Rady: Výboru pro prevenci domácího násilí a Výboru pro rovné příležitosti žen a mužů v rodinném a pracovním životě.
- Výbor pro prevenci domácího násilí má za cíl vytvořit národní strategii pro boj proti domácímu násilí a meziresortní koordinaci pro naplňování této strategie. Výbor bude sledovat statistickou evidenci různých forem domácího násilí, navrhopvat potřebné legislativní kroky, podporovat vzdělávání profesionálů, kteří přicházejí do styku s oběťmi domácího násilí. Předsedkyní Výboru se stala Branislava Marvánová Vargová z občanského sdružení ROSA, která ve Výboru zastupuje Koalici organizací proti násilí na ženách. Místopředsedkyní byla členy a členkami zvolena Klára Laurenčíková z Ministerstva práce a sociálních věcí, místopředsedou Jan Potměšil ze Svazu měst a obcí.
- Hlavním cílem Výboru pro rovné příležitosti žen a mužů v rodinném a pracovním životě je podpora rodiny a odstranění profesního znevýhodnění těch, kteří se větší měrou angažují ve výchově dětí či péči o rodinné příslušníky. Především ženy často mají delší kariérní žebříček, neboť musí skloubit profesní život s výchovou dětí či péči o zdravotně postižené rodinné příslušníky či seniory. Výbor předpokládá, že svou činností může být nápomocný snahám Ministerstva práce a sociálních věcí v oblasti snížení délky přerušování pracovní dráhy za pomoci nabídky služeb péče o dítě, flexibilních pracovních úvazků a dalších připravovaných opatření. Výbor bude podporovat i aktivnější zapojení mužů do rodinného života, především při výchově dětí.
- Odborná dlouhodobá činnost oddělení sekretariátu Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů se prolínají a jsou vzájemně provázány. Činnost oddělení sekretariátu Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů je zaměřena zejména na přípravu návrhu národního akčního plánu pro rovné příležitosti mužů a žen „Priority a postupů vlády při prosazování rovnosti žen a mužů“ a jejich vyhodnocování. Významnou část práce oddělení sekretariátu Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů tvoří zapracování rovných příležitostí žen a mužů do právních předpisů, zejména implementace genderových směrnic EU, ale i aktivní podíl na tvorbě eurolegislativy. Dále pak rozvíjí spolupráci s pracovníky jednotlivých resortů, kteří jsou pověřeni genderovou problematikou, a koordinuje jejich činnost. Nedílnou součástí činnosti je i spolupráce s odborovými a zaměstnavatelskými svazy a s nestátními neziskovými organizacemi. S ohledem na potřebu poskytovat veřejnosti informace o problematice rovných příležitostí žen a mužů, zpracovává oddělení

sekretariátu Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů pro širokou veřejnost též odborné publikace (příručky) k jednotlivým problémům a zveřejňuje aktuální informace z činnosti Rady i oddělení.

- Z činnosti Rady nevzešlo za rok 2007 žádné doporučení vládě.

IV. Výstupy

Na internetu na webových stránkách Úřadu vlády ČR je dostupná stránka Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů. Jsou zde informace o činnosti Rady, jejích členech a členkách, záznamy z jednání Rady, dokumenty týkající se Rady (např. statut, jednací řád, plán práce, relevantní usnesení vlády).

Rok 2007 pro Radu vlády pro rovné příležitosti žen a mužů byl rokem obnovení činnosti Rady od voleb v roce 2006. Přestože Rada v roce 2007 zasedala pouze jednou, projednala a rozhodla na svém zasedání o důležitých směrech jejího dalšího postupu. Přispěla tím k rozšíření činnosti jednotlivých ministerstev při prosazování rovných příležitostí žen a mužů a k prohloubení spolupráce státní sféry jak se sociálními partnery, tak i s nestátními neziskovými organizacemi. Rozvíjela se spolupráce s podnikatelským sektorem i s regiony.

Z hlediska mediálních aktivit předsedkyně Rady, místopředseda Rady a někteří další členové Rady vystoupili k problematice rovných příležitostí žen a mužů v televizi a rozhlasu, zúčastnili se konferencí, seminářů a besed, poskytli rozhovory novinářům, zveřejnili články v tisku a vystupovali na tiskových konferencích.

V. Rozdělení dotací

Netýká se Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů.

VI. Zahraničí

Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů není členkou žádné mezinárodní instituce a zatím ani nenavázala styky s obdobnými organizacemi v zahraničí.

Nikdo z členů a členek Rady nebyl Radou vlády pro rovné příležitosti žen a mužů vyslán jako její zástupce na akce pořádané mezinárodními organizacemi.

VII. Výdaje v Kč za sledovaný rok

Náklady na činnost Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů včetně jejího sekretariátu byly v roce 2007 podle článku 10 odst. 1 statutu Rady hrazeny z rozpočtu Ministerstva práce a sociálních věcí. Jak již bylo uvedeno, funkci sekretariátu Rady vykonává oddělení sekretariátu Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů vedle své běžné agendy. V rámci běžných provozních výdajů ministerstva práce a sociálních věcí byly hrazeny platy zaměstnanců, povinné pojistné, spotřeba materiálu pro administrativní činnost, výpočetní technika, telefony apod. bez účetního rozlišení, zda šlo o činnost ve prospěch Rady nebo ministerstva práce a sociálních věcí. Jednání Rady (i jejích výborů a pracovních skupin) se konala v zařízeních ministerstva práce a sociálních věcí. Členky a členové Rady nemají nárok na odměnu za výkon funkce, jedná se o veřejnou funkci.

VIII. Plán činnosti Rady na rok 2008

Návrh plánu práce Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů na rok 2008 byl projednán, doplněn a schválen na zasedání Rady dne 29. ledna 2008.

Schválený plán práce Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů na rok 2008

1. Vyhodnocení plnění priorit a postupů při prosazování rovných příležitostí žen a mužů v resortu obrany
2. Vyhodnocení plnění priorit a postupů při prosazování rovných příležitostí žen a mužů v resortu školství, mládeže a tělovýchovy
3. Vyhodnocení plnění priorit a postupů při prosazování rovných příležitostí žen a mužů v resortu vnitra
4. Vyhodnocení plnění priorit a postupů při prosazování rovných příležitostí žen a mužů v resortu spravedlnosti
5. Vyhodnocení plnění priorit a postupů při prosazování rovných příležitostí žen a mužů v resortu financí
6. Vyhodnocení plnění priorit a postupů při prosazování rovných příležitostí žen a mužů v resortu práce a sociálních věcí
7. Vyhodnocení plnění priorit a postupů při prosazování rovných příležitostí žen a mužů v resortu zdravotnictví
8. Vyhodnocení plnění priorit a postupů při prosazování rovných příležitostí žen a mužů v resortu zemědělství
9. Vyhodnocení plnění priorit a postupů při prosazování rovných příležitostí žen a mužů v resortu pro místní rozvoj
10. Informace zástupců/zástupkyň krajů o stavu rovných příležitostí žen a mužů v regionu - ústní informace zástupců a zástupkyň krajů
11. Vyhodnocení Priorit a postupů vlády při prosazování rovných příležitostí žen a mužů a návrhy nových opatření
12. Projednání genderových dopadů reformy veřejných financí
13. Schválení nového jednacího řádu Rady
14. Projednání a schválení Výroční zprávy o činnosti Rady za rok 2007
15. Projednání návrhů členů/členek Rady na doporučení vládě
16. Informace o činnosti Výboru pro rovné příležitosti žen a mužů v rodinném pracovním životě a Výboru pro prevenci domácího násilí
17. Podpora zařazení tématu rovných příležitostí žen a mužů v agendě CZ PRES
18. Uspořádání seminář k legislativě EU v oblasti rovného zacházení a rovných příležitostí žen a mužů (informace konkrétních případech, výměna zkušeností)
19. Uspořádání konference k rovným příležitostem žen a mužů (téma bude blíže specifikováno dodatečně)
20. Posilování vztahů s veřejností (public relations) formou tiskových konferencí po jednání Rady, seminářů, konferencemi, apod.

Výroční zpráva za rok 2007 byla projednána a schválena na zasedání Rady dne 16. května 2008.